

LUND UNIVERSITY

Vedanatomisk analys av kol från utgrävning för riksväg 31 vid Rogberga i Jönköpings län

Linderson, Hans

2004

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2004). *Vedanatomisk analys av kol från utgrävning för riksväg 31 vid Rogberga i Jönköpings län*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2004:18). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

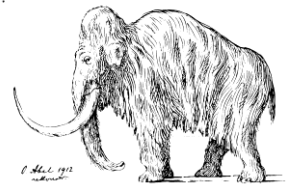
LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

24 Maj 2004

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2004:18
Hans Linderson
VEDANATOMISK ANALYS AV KOL FRÅN UTGRÄVNING FÖR
RIKSVÄG 31 VID ROGBERGA I JÖNKÖPINGSLÄN.

Uppdragsgivare: Nicholas Nilsson, Kalmar läns museum, Skeppsbrogatan 51, box 104, 391 21 Kalmar

Lokalitet: Rogberga Jönköpings län

Objekt: Kol från utgrävning med bl a avfallsgropar, stolphål och härdar.

Material: Samling av kol i provpåsar, enligt provlista.

Analys: stickprov-alla **Antal prover:** 18

Övrigt: Uttag för kol-14 har utförts och sänts tillbaka till uppdragsgivaren från varje prov.

Information:

* prov A 508 (18): Fyra av 30 kolbitar uppvisar en, inom loppet av 1-3 år, tillväxtkollaps varande i 10-19 år. Via dendrokronologisk analys kan konstateras att, kolbitarna är inte från samma trädindivid. Tre av 30 kolbitar uppvisar en motsvarande tillväxtökning varande 6-9 år. Dessa förändringar kan vara en indikation på en mänsklig skoglig aktivitet eller åtminstone instabila förhållanden i skogen. I orörda naturskogar är sådana förändringar mycket ovanliga. Bedömningen skulle kunna göras mer relevanta med dateringarna och en mer omfattande bakgrundsbeskrivning av proverna. Jag förstår av dina välgrundade (spetsiga) frågor att du förstår det. Något axplock:

A508 utgör rester av märkligt grova stockar några/alla 90-140 årigar ekträd, de förefaller snarare vara primärt konstruktionsmaterial än brännved. Här behövs mer kunskap om fyndomständighet, kol/trä mängd etc.

Jag ritade upp årsringsmönstret men skulle helst vilja ha dem i handen för att utveckla tolkningarna längre. Jag känner igen tillväxtmönstret i proverna som de uppstår vid **hamling**. Detta är en synnerligen instabil situation skogsdynamiskt sett.

Vi skulle kunnat göra mycket sånt om det fanns mer av stora kolprover (tillämpa dendrokronologi) men som för övrigt förefaller mindre intressanta (knäpp svenska, hoppas du fattar).

För mig är mycket av Rogberga undersökningen en "svart låda". Jag vet inget om stratigrafi, arkeologiskt sammanhang och kolprovernas position i detta. Men att döma från vedbestämningarna i allmänhet och de vegetationshistoriska underökningar som gjorts tidigare på vår institution (t ex Lagerås 1996, Björkman 2003 m fl) i området, bör många av dina kol-14 datering hamnar kring år 500 ± 500 e. kr.

Hej så länge

Hans Linderson

At 09:23 2004-05-26, you wrote:

Hej!

Tack för rapporten. Det var intressant det dku noterat kring proverna i A508. Skulle du kunna sammanfatta resultatet lite mer i ord. Kan du tex säga något kring landskapet baserat på proverna, öppet landskap, skog etc. Vad visar de påträffade arterna i övrigt? Arter kontra energiinnehåll, byggnadsmaterial etc. Helt enkelt vilken bild av området och den mänskliga aktiviteten får du av provresultatet?

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46-46-2227891, 0738-448812

Fax +46-46-2224830

e-mail: Hans.Linderson@geol.lu.se

Resultat:

Prov Nr	Provbe-teckning	Latin namn	Svenskt namn	Stam/ Ung stam /Gren	Egenålder år Y=avst. Bark Kol-14	Frekvenser: Antal,andel Undersök i prov ca %	Övrigt Årsringar,ÅR
1	A72	Tilia	Lind	stam	<50	9, 90	14 ÅR, tätvuxen, undersåndare
2	A104	Tilia Fraxinus	Lind Ask	Stam Gren<2 cm Stam	ej Kol 14 <5 ej Kol 14	6, 80 1 2	4 ÅR
3	A105	Quercus	Ek	Gren<2cm Stam	<10 ej Kol 14	7, 80 2	
4	A115	Betula	Björk	Ung stam	<40	15, 80	
5	A174	Pomoideae	Rönn, Hag-torn, Vild-apel	Ung stam	<20	12, 70	
6	A177	Quercus Indet. wood	Ek Obest löv	Ung stam Gren> 2cm Gren>2 cm	ej Kol 14 <5 ej Kol 14	9, 50 1 1 se övrigt	Starkt nedbrutet
7	A178	Quercus	Ek	Ung stam	< 50	10, 60	
8	A179	Quercus Tilia	Ek Lind	Gren Gren	<10 ej Kol 14	12, 60 11	
9	A187	Tilia Fraxinus	Lind Ask	Gren Ung stam	<5 ej Kol 14	10, 60 5	
10	A216	Tilia Populus Lonicera	Lind Asp,poppel I fam kaprifol	Stam Stam Ung stam	ej Kol 14 ej Kol 14 < 5	34, 80 2 1	

			växter Trol. Blå/skogstry				
11	A218	Pomoideae Indet. wood	Rönn, Hag- torn, Vild- apel Obest löv	Stam Gren<2cm Gren <2cm	Ej Kol 14 <5 Ej kol 14	10, 70 5 5 se övrigt	Fragmentariskt ,annat löv än ek,alm,ask
12	A221 (221- A) på påse	Tilia	Lind	Stam Gren<2cm	Ej kol 14 <5	3, 100 3	
13	A227	Tilia	Lind	Stam Ung stam	Ej kol 14 <50	4, 70 1	
14	A235	Salix	Vide,sälg,pil	Stam	<40	8, 70	
15	A236	Alnus	Al	Ung stam	<20	10 70	
16	A461	Fagus	Bok	Gren	<10	5 70	
17	A500	Tilia	Lind	stam	<20	30, 80	3-6 ÅR c 25 år till märg
18	A508*	Quercus	Ek	Stam	< 50	30, 100	13-41 ÅR upp till 50 år till märg. Stark tillväxtvaria

Hans Linderson

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46-46-2227891, 0738-448812

Fax +46-46-2224830

e-mail: Hans.Linderson@geol.lu.se